

Full informatiu

Núm. 49 / Novembre 2005

FUNDACIÓ
Jaume
BOFILL
Bofill

Vides al descobert

Des del 24 d'octubre i fins al 19 de desembre la Fundació Jaume Bofill promou una exposició itinerant arreu de Catalunya (Sants, Poble Nou, Gràcia, Granollers, Sabadell, Terrassa, Cornellà, L'Hospitalet i la UAB) sota el títol *Vides al descobert. Imatges i històries de persones "sense sostre"*. L'exposició aborda la dimensió complexa i canviant d'aquesta realitat cada vegada més present a la nostra societat i recull els resultats principals de l'estudi del mateix títol que les sociòlogues Elisabet Tejero i Laura Torradella van fer per encàrrec de la Fundació (vegeu-ne la ressenya al *Punt a la i*), i també el treball de Lourdes Segade, Jordi Oliver i Joan Guerrero que amb les seves fotografies ens fixen imatges úniques per conèixer millor la realitat dels "sense sostre".

Al llarg de l'estudi es posa en evidència que el fenomen "sense sostre" és conseqüència d'una realitat no voluntària. La figura del rodamón bohemí i lliure, sovint reflectida en els mitjans de comunicació i en l'imaginari col·lectiu, no té altra funció que tranquil·litzar les consciències de la nostra societat benestant. Per "sense sostre" identifiquem qualsevol persona que per manca de recursos econòmics o per tenir dificultats personals o socials per portar una vida autònoma no pot accedir o conservar un allotjament adequat, adaptat a la seva situació personal i que li proporcionï un marc estable de convivència.

El projecte ha estat possible gràcies a la col·laboració d'institucions entre les quals cal destacar el Centre de Dia Meridiana, Can Planas, Drapaires d'Emmaús, Obra Social Santa Lluïsa de Marillac, Fundació Arrels, Projecte Sostre i Centre Català de Solidaritat. ■

Experiències de socialització de fills i filles de famílies immigrades

La Fundació Jaume Bofill ha promogut dues recerques que estan a punt de finalitzar, amb les quals es planteja explorar les trajectòries d'incorporació dels fills i filles de famílies immigrades a la nostra societat.

D'una banda, *"Las calles de Barcelona, las casas de Pakistán"* Gramàtiques de l'aculturació i narratives de l'etnicitat, de Mònica Tolsanas, se centra en dues dimensions: 1) els patrons d'aculturació que vivien els immigrants pakistanesos en origen i les formes d'aculturació que es donen en contextos urbans transaccional, i 2) la construcció de la identitat ètnica durant l'adolescència. Amb la recerca també es planteja conèixer les condicions d'incorporació a la societat de les primeres generacions d'immigrants pakistanesos adults.

D'altra banda, la recerca *Processos de socialització de fills i filles de famílies xineses*, d'Amelia Sáiz té com a objectiu conèixer i analitzar les trajectòries i experiències dels joves d'origen familiar xinès i el paper que juguen les institucions, tant en origen com en destí, en aquest procés. Per assolir els objectius plantejats, es tenen en compte la transversalitat d'almenys dos eixos: el temps (en el sentit cronològic) i l'espai on es resideix com un dels elements que determinen les relacions i possibilitats d'inserció social.

Part de la informació recollida en aquestes dues recerques sobre processos de socialització d'infants i joves d'origen xinès i pakistanès servirà per nodrir la col·lecció CON-ciutadania INTER-cultural, de pròxima aparició. ■

Seminari sobre Immigració, Habitatge i Urbanisme

L'habitatge i l'entorn urbà són dos dels eixos fonamentals en el complex debat sobre la influència i l'acomodació de la immigració a la nostra societat. En el marc del cicle "La Immigració a Debat", el mes d'octubre la Fundació Jaume Bofill va iniciar el Seminari Immigració, Habitatge i Urbanisme amb l'objectiu de reflexionar i debatre al voltant de la immigració des de la perspectiva de la problemàtica de l'accés a l'habitatge i la convivència ciutadana al territori. El seminari el formen una vintena de persones entre professionals, investigadors i persones d'entitats d'àmbits diversos que es reuniran en cinc sessions de treball. ■

Ensenyar llengües en aules plurilingües

L'arribada d'infants i adolescents estrangers de diversos orígens culturals, lingüístics i escolars a les aules planteja al professorat de primeres llengües el repte d'ensenyar al mateix temps als alumnes que dominen la llengua objecte d'estudi i als que no la dominen gens. Alhora, la pluralitat de les llengües en contacte desestabilitza el model d'immersió escolar vigent a Catalunya els últims decennis que resolvia de manera satisfactòria la relació català-castellà. Cal, doncs, avançar en l'estudi de la manera com el professorat de l'escola primària i secundària de Catalunya es representa les noves situacions plurilingües, i definir nous models d'intervenció adequats als diversos contextos. Aquest és l'objectiu del Grup de Recerca de la Universitat de Barcelona PLURAL (Plurilingüisme Escolar i Aprenentatge de Llengües) que coordina Mar-

garida Cambra i que amb el suport de la Fundació Jaume Bofill està desenvolupant una recerca, en col·laboració amb mestres de primària i secundària interessats a investigar la realitat plurilingüe de les seves classes i escoles, per tal d'anar introduint innovacions en els plantejaments de l'ensenyament de les llengües. ■

Els imams a Catalunya

La figura dels imams musulmans a Catalunya ha anat adquirint una destacada preeminència en el debat sobre la integració de l'islam en la nostra societat. Darrere de les percepcions entorn a la figura dels imams en el context migratori, s'amaga un gran desconeixement respecte a les seves funcions i rols. Per aquest motiu la Fundació Jaume Bofill està finançant la recerca de Jordi Moreres *Els imams de Catalunya. Figures d'una autoritat religiosa en (re)construcció*. Aquest projecte es proposa revisar les pressuposicions sobre la figura dels imams i les seves influències sobre el col·lectiu, alhora que vol mostrar les contribucions que aquests perfils d'autoritat doctrinal fan tant per al manteniment dels vincles comunitaris com perquè les comunitats trobin el seu encaix a la societat catalana. ■

Grup de Reflexió sobre Immigració i Mitjans (GRIM)

A partir del Seminari Immigració i Mitjans de Comunicació, la Fundació Jaume Bofill va convocar un Grup de Reflexió sobre Immigració i Mitjans (GRIM), format per dotze persones entre periodistes, estudiosos i membres d'entitats, amb l'objectiu de dissenyar estratègies discursives i no discursives i propostes tàctiques per evitar un discurs discriminatori contra la immigració als mitjans de comunicació. El seminari va constar de nou sessions celebrades al llarg de sis mesos i dirigides pel professor de periodisme Xavier Giró. Com a resultat s'ha elaborat el document de síntesi

Propostes per a la millora del tractament informatiu de la immigració que s'ha publicat a la col·lecció Debats i al qual podeu accedir de manera gratuïta a través del web www.fbofill.org (vegeu les publicacions). ■

Una proposta de Pla de Participació: el cas de Molins de Rei

Aquesta tardor es tanca el procés d'elaboració del Pla de Participació de Molins de Rei, que ha anat a càrrec de la Fundació Jaume Bofill i ha comptat amb la participació de tots els actors implicats del municipi. El Pla té per objectiu principal dotar aquesta ciutat d'un marc que ordeni i faciliti la participació ciutadana a nivell de l'organització municipal, de les estructures participatives formalitzades, de les experiències i processos de participació i del teixit associatiu. El document final del Pla es publicarà properament a la col·lecció Finestra Oberta. ■

Democràcia.web: hora de fer balanç

La Fundació Jaume Bofill impulsa, des de l'any 1998 i amb el suport de la Mesa del Parlament de Catalunya, l'experiència de participació ciutadana a la xarxa Democràcia.web (<http://www.democraciaweb.org>) que permet el seguiment i la participació dels ciutadans i ciutadanes en l'activitat legislativa del Parlament. Al llarg dels més de set anys de funcionament, Democràcia.web ha anat variant les seves seccions i s'ha anat adaptant als canvis que vivia la institució parlamentària, sobretot en relació amb la seva entrada a la xarxa a través del seu web institucional. Per fer un pas més en aquest sentit, al llarg d'aquesta tardor-hivern la Fundació Jaume Bofill impulsarà un procés de valoració i de propostes de millora sobre el projecte que permeti una redefinició i un relançament de l'experiència de cara a l'any vinent. ■

Joves, Política i Futur

En els últims anys, la Fundació Jaume Bofill ha ajudat a impulsar algunes experiències puntuals que tenien com a objectiu fomentar un major interès i una major implicació dels joves en les vies i els espais de participació política del nostre sistema democràtic. En aquest context, aquesta tardor s'ha iniciat el projecte "Joves: Política i Futur" que, a partir de la combinació de la recerca qualitativa amb la reflexió d'experts, pretén conèixer les motivacions i expectatives dels joves amb relació a la política, detectar possibles canals d'intervenció i apuntar propostes d'actuació i recerca per facilitar una major implicació i participació dels joves en els assumptes col·lectius. El projecte anirà a càrrec d'un equip d'investigadors de l'Observatori del Tercer Sector i està previst que finalitzi a finals del 2006. ■

PISA 2003 a Catalunya. Una ullada a les desigualtats socials

Una de les fonts de referència més importants per a l'elaboració de les polítiques educatives dels governs europeus la constitueixen els estudis que l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE) està realitzant a partir del *Programme for International Student Assessment* (PISA).

Aquestes dades en l'edició de l'any 2003 han inclòs una mostra representativa de Catalunya en la qual han participat 1.516 alumnes de 50 centres. És per aquesta raó que la Fundació Jaume Bofill va encarregar a un equip d'investigació dirigit per Ferran Ferrer un estudi basat en aquestes dades referides a Catalunya i des de l'òptica de l'equitat.

L'estudi té una doble funció: dur a terme un diagnòstic de les situacions de desigualtat al nostre país i aportar informació rellevant que orienti l'elaboració d'estratègies de canvi i millora educativa. Pròximament informarem dels resultats d'aquest estudi. ■

PUBLICACIONS

Col·lecció Polítiques

48. Carme Borrell i Joan Benach (coordinadors). *Evolució de les desigualtats en la salut a Catalunya*. Setembre 2005. 300 p.

49. Joan Font (coordinador). *La política i la participació: polítics, partits i eleccions*. Octubre 2005. 286 p.

50. Elisabet Tejero i Laura Torrabadella. *Vides al descobert. Els*

mons viscuts del fenomen "sense sostre". Octubre 2005. 230 p.

51. Marta Comas i Violeta Quiroga. *Menors que emigren sols del Marroc a Catalunya*. Novembre 2005. 330 p.

Col·lecció Finestra Oberta

43. Eva Anduiza i Sergi de Maya. *La qualitat en la participació: una proposta d'indicadors*. Maig 2005. 73 p.

44. Koen Peeters Grietens. *Entre tenebres. Gitanos immigrants: els*

rrom de l'est d'Europa a Barcelona i el seu accés a l'educació. Juliol 2005. 133 p.

45. Joaquim Sempere (director), Roser Rodríguez i Jordi Torrents. *El paper dels experts en els moviments ambientalistes a Catalunya*. Novembre 2005. 179 p.

Col·lecció Debats

10. Kàtia Lurbe (relatora). *La immigració a debat: Diversitat i salut*. Novembre 2005. 55 p.

11. Xavier Giró (relator). *Propostes*

per a la millora del tractament informatiu de la immigració. Novembre 2005. 31 p.

CONVOCATÒRIA GENERAL D'AJUTS

Aquesta única convocatòria és oberta tot l'any a iniciatives de recerca i/o acció relacionades amb les línies d'actuació prioritàries de la Fundació Jaume Bofill. En trobareu les bases al web o a la secretaria de la Fundació.